

A kegyelem íze – dalok az elmondhatatlanról

Talán mire ezek a sorok megjelennek, az album már kapható lesz. Sok-sok álom, ima, küszködés, munka van a megjelenése mögött, és legfőképpen – hiszen erről szól – Isten kegyelme. Szeretném ezt a háttérrel bemutatni.

Kapcsolatom a zenével. Istennek hála olyan nevelést kaptam, amely megtanított a zene szeretetére és értésére. Anyám addig vitt Operába, hogy azt is megszerettem. 12 évig zenetanáraim a Lukin házaspár volt, kiváló zenepedagógusok. Ilyenformán egy együttesben szerepeltem Kovács Ákos popsztárral - úgymint a Fazekas Gimnázium énekkarában – ő persze jó néhány évvel később. Hangszeren nem tanultam meg játszani (máig fájlalom), de mindenféle műfajban értékelem és szívesen hallgatom a minőségi zenét, a népdaltól Bachon át Presser Gáborig, a lista nagyon hosszú.

A zene, a dal értéke. A zene Isten ajándéka, a Mennyben is szól, és része az emberi teljességnek. Olyat és úgy tud megszólaltatni, amihez a beszéd kevés – közvetlenül szívtől szívig tud szólni, ha tehetséges emberek művelik. Van persze igénytelen tucat-változata is, „a fül rágógumija”, ami ma már zajszennyezéssé vált. 20 éves korom körül szinte egyszerre lettek személyes ismerőseim a klasszikus illetve jazz és rockzene legjobbjai. Most azt emelném ki, hogy voltak kortársaim a magyar rockzenében, akik sokak számára elementáris erővel tudták megszólaltatni érzéseiket és gondolataikat a világról, költői szövegekkel és izgalmas, kifejezésteli zenével. Egyes dalok nemzedéki himnuszokká váltak. Ha ma már nem is értek egyet teljesen a világnézetükkel, még mindig lenyűgöz a szerzők tehetsége, ahogy azt kifejezik.

Zene és hit. Megtérésem után az első szolgálatom a dicsőítés volt, a Hőgyes Endre utcai ébredés idején, a 70-es évek második felében. Elsők közt voltunk, akik gitáros zenével vezettük a gyülekezeti dicsőítést, de abban is, ahogy felfedeztük a dicsőítés szellemi folyamatát. Csodálatos érzés volt, szinte fűrödtünk Isten jelenlétében, és a Szentlélek megnyilvánult: pl. megtérések történtek dicsőítés alatt. Sok erőteljes új ének született. A szolgálatom később inkább a tanítás irányába fordult, de a keresztyén zenélés iránti érdeklődésem változatlan maradt. Egyre inkább zavarni kezdett sok angolból fordított dal hibás prozódíája: a zene ritmusa nem egyezett a magyar szöveg ritmusával, idegenszerűen hangozott. Mivel több mint 20 évig konferenciatolmácsként is szolgáltam, megpróbáltam a magyar nyelvnek megfelelő, kifejező dalfordításokat készíteni. A másik dolog ugyanis, ami zavart, hogy a dalszövegek kezdtek egysíkúvá, klisészerűvé válni. Felfedeztem olyan keresztyén együtteseket (pl. IONA, Eden's Bridge), akik nagyon magas színvonalú albumokat adtak ki szellemi, költői és zenei szempontból egyaránt. Elkezdtem fordítani a dalaikat.

Zene és költészet. Ugyanerre az időre esett, hogy elkezdtem verseket írni – fura módon 45 év fölött. Rájöttem, hogy a költészet (és a dal énekelt költészet, legalábbis azzá válhat) olyan nyelv, amely az igazságokat másképp adja át, mint a dogmatika vagy hitvallás, de ugyanolyan hiteles lehet. Felfedeztem, hogy a Szentírás jelentős része költészet, például Jézus példázatai is. A dogmatika lezárt rendszereket igyekszik alkotni (ezt és így kell hinni), a költészet pedig kinyit: kezdj el ebbe az irányba gondolkodni, és indulj el. Persze, mindkettőnek megvan a maga helye. Több mint 50 dalt fordítottam és írtam azóta. Ezek közül sok nem illett be a gyülekezeti dicsőítésbe, de úgy gondoltam, attól még nagyon szépek és gazdag mondanivalójuk van, érdemesek lennének arra, hogy nyilvánosságot kapjanak. Az is foglalkoztatott, hogy keresztyének miért ne fejezhetnék ki a maguk világlátását azzal a költői-zenei erővel, mint az igazán tehetséges világiak.

A forgatókönyv. Összeállítottam egy zenei albumot. Mivel nem vagyok zenész, egyfajta forgatókönyvben írtam le, melyik dallal mit akarok kifejezni. A vezérfonal Isten kegyelmének igazsága, és annak hétköznapi megtapasztalása. Noha különálló dalokból áll, legyen benne egy folyamat, ami összefogja, és egésszé kovácsolja az albumot. Ezt szolgálja egy alapidallam („Suhanás”) is, amely többször is megszólal, bevezet gondolati egységeket, és megjelenik az egyik dal (Törvény úr és Kegyelem asszony) refrénjében. Majdnem négy éve született meg ez a forgatókönyv, és sokáig úgy tűnt, csak álom marad. Nem nagyon ismertem profi zenészeket, például olyat, aki hangszerelni tudná az általam írt dalokat. Magasra tettem a léceket: olyan zenét akartam, amely bármilyen összevetésben megállja a helyét. Azt is tudtam, hogy egy igazán profi album előállítása nagyon sokba (2 millió Ft körül) kerül, persze ennyi pénzem közel sem volt. Mindazonáltal célom volt, hogy a közreműködők ne csak lelkesedésből zenéljenek: „méltó a munkás a bérére”.

A megvalósulás. 3 évig nem jutottam semmire, de Isten nem hagyta, hogy lemondjak az álomról. Tavaly tavasszal aztán kezdtek beindulni a dolgok. Találtam egy kiváló zenészt, Csikós Attilát, aki elvállalta a hangszerelést, és a felvétel zenei vezetését – meglepett, mennyire megérti a gondolataimat, és milyen fantáziadús zenei ötletei vannak. Elkezdtem embereknek beszélni a tervről, és támogatást kérni. Meglepően sok pénz kezdett összegyűlni. Már régebben összebarátkoztam egy gyönyörű hangú methodista énekesnővel, Czabán Angelikával, akivel közös zenei érdeklődésünk volt, és sok dalban kifejezetten az ő énektudása inspirált. Később aztán sok kiváló zenész működött közre – nem megasztárok, de nagyon tehetséges és a mondanivalóval azonosulni tudó hívő emberek. Különösen sokat köszönhetek Folk Ivánnak, aki hallatlan igényességgel és ízléssel készítette a hangfelvételt. Nagyon kedvesen meg tudott győzni, hogy az énektudásom nem éri el azt a magas színvonalat, amit kitűztünk – pedig majdnem három évig képeztem magam rá. Így csak az egyik dal beszédszerű része maradt rám. Nem bántam meg, mert a „beugró” énekesek nagyon jó munkát végeztek. Még a grafikai megjelenés is kiválóra sikeredett Komáromi Rózsa jóvoltából.

Gyönyörű lett, szebb és jobb, mint legszebb álmaimban. Nem csak én mondom, hanem a közreműködők is, és mindenki, aki hallott valamit belőle. Megtiszteltetést érzek, hogy résztvevője lehettem valami nagyon nagy dolognak, amit Isten végzett.

Kerekes Ernő